

21.1.2024 - Jen Bohu budiž sláva

Čtení: 2. Mojž. 20,2-6; Řím. 12,1-8

Písně: 167 – Jak blaze, jak; 737 – Kdož jste Boží; 704 – Co činí Bůh;
284 – Nuž Bohu; 300 – Hosana, hosana

Verš vybrán pro náš sbor na rok 2024: **Hospodine, ty jsi můj Bůh! Tebe budu vyvyšovat, vzdávat chválu tvému jménu, neboť činíš podivuhodné věci, tvé odvěké úradky jsou věrná pravda.** (Izajáš 25,1)

Zásada, že všechna sláva náleží pouze Bohu, se nazývá "Soli Deogloria" (Sláva jedině Bohu!). Zdrojem radosti a cílem života křesťana je žít pro Boží slávu. Uctívání kohokoli jiného tím, že mu přisuzujeme vlastnosti nebo praktikujeme formy uctívání vyhrazené pouze Bohu, **je hříchem modloslužby.** "Hospodinu, svému Bohu, se budeš klanět a sloužit jen jemu" (Mat 4,10b).

"Jedině Bohu buď sláva" je největší ze všech zásad. Říká, že člověk byl stvořen, aby veškerou slávu vzdával pouze Pánu Bohu. Jedině Bůh je pro člověka správným předmětem uctívání. Člověk tím, že žije pro Boha, že žije, aby se mu líbil, a že se k Bohu chová s náležitou úctou a respektem a zároveň s vděčností a radostí z daru Boží milosti, nachází své naplnění. Je to život plný slávy, radosti a uspokojení. A to vše proto, že nežije pro sebe, ale pro Boha, bez něhož jsou všechny hodnoty jen zdánlivé.

Křesťan sice v souladu s Písmem vzdává respekt Bohem ustanoveným autoritám (rodičům, křesťanským představitelům a státním úředníkům), ale nechce žít pod autoritou nikoho jiného a vzdávat úctu nikomu jinému než Pánu Bohu:

"Abychom žili k jeho větší slávě – my, kteří jsme již vložili svou naději do Krista" (Efez. 1,12).

Zásada "Jedině Bohu buď sláva!" vychází především z prvního a druhého přikázání Desatera: "*Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Neuctívej jiné bohy kromě mne. měl jiné bohy kromě mne. Nevyřezávejte si božstva ani si nedělejte žádné obrazy ničeho, co je vysoko na nebi nebo nízko na zemi nebo hluboko ve vodě. Nekloňte se tomu ani se tomu neklaněte, neboť já, Hospodin, váš Bůh, jsem Bůh žárlivý. Doplňuji vinu otců na synech do třetího a čtvrtého pokolení těch, kdo mě odmítají, a projevují přízeň tisícům pokolení těch, kdo mě milují a zachovávají má přikázání"* (2 Moj. 20,2-6).

Tento princip je vyjádřen i v mnoha dalších textech Písma, např.: "*Já, Hospodin, a toto je mé jméno, svou slávu nikomu nepropůjčím, svou čest modlám nevydám!"* (1 Mojž. 1:8). **A my jsme obdrželi: Hospodine, ty jsi můj Bůh! Tebe budu vyvyšovat, vzdávat chválu tvému jménu, neboť činíš podivuhodné věci, tvé odvěké úradky jsou věrná pravda. Izajáš 25,1**

Člověk má ve své hříšné přirozenosti sklon hledat pro sebe předměty uctívání mimo Boha nebo vedle Boha. Písmo nás jasně učí, že kromě Pána Boha nemáme nikomu a ničemu vzdávat slávu ani uctívání. To se týká jak předmětů uctívání, tak osob, kterým člověk může nevybíravě vzdávat slávu místo Bohu.

V Písmu se setkáváme s příklady varování, když člověk v dobré víře uctíval Božího služebníka nebo anděla. Apoštol Jan se této chyby dopustil dvakrát, když se klaněl andělovi:

"On mě však zastavil: Nedělej to! - Řekl: "Ne, ne, ... „Střez se toho! Jsem jen služebník jako ty a tvoji bratří proroci a ti, kdo se drží slov této knihy. Před Bohem poklekni!" (Zjevení 22,9)

Kornélius, fascinovaný zjevením, které obdržel od Pána Boha, se Petrovi poklonil, což vyvolalo okamžitou apoštolovu námitku: "Když chtěl Petr vejít, vyšel mu Kornélius vstříc, padl na kolena a poklonil se mu. Ale Petr jej přinutil vstát a řekl: „Vstaň, vždyť i já jsem jen člověk.“ " (Sk 10,25-26).

Biblická zásada "Jen Bohu buď sláva" má dnes ještě hlubší význam. Žijeme v době, kdy se převládajícím filozofickým pojetím a určujícím faktorem ve společenských a kulturních vztazích stal humanismus, který spočívá v tom, že do středu pozornosti staví člověka. **Do popředí společenského života se pak dostávají spíše lidská práva než Boží. Důležitější se stalo to, co by člověku přineslo ekonomický prospěch a co by člověka vyzdvihlo než to, co by přineslo slávu Bohu.**

Zásada "sláva jen Bohu" je výrazem teocentrismu. Zdůrazňuje pravdu, že je to Pán Bůh, kdo je svrchovaný a má vše pod kontrolou. Všechny oblasti lidské činnosti **musí být podřízeny Pánu Bohu. Jemu, nikoliv nějaké lidské bytosti, má náležet sláva.** Jsou to Boží zákony, nikoli lidské, které mají určovat a řídit náš život. **Bůh má právo uplatňovat autoritu jak ve společenském, tak v osobním životě člověka.** Zásada "jedině Bohu budiž sláva" důrazně vymezuje místo Pána Boha v životě věřícího. Egoistická lidská přirozenost neustále vyžaduje slávu pro sebe. Naše ego chce převzít vládu nad naším životem, přestože moc patří Pánu Bohu.

Zásada "Jen Bohu buď sláva" vyjadřuje biblickou myšlenku, že to není člověk, kdo má být pánem sám pro sebe, ale sám Pán Bůh. Je to Pán Bůh, kdo musí v našem životě zaujímat nejdůležitější místo. Skutečné štěstí můžeme nalézt pouze v oslavování Boha a hledání jeho slávy. V uctívání Boha celým svým životem, a to nejen modlitbou nebo návštěvou bohoslužeb, četbou či poslechem Božího slova, ale každodenní poctivou prací a křesťanským postojem. Písmo povzbuzuje: "Proto cokoli jíte nebo pijete nebo cokoli děláte, všechno dělejte k Boží slávě" (1 Kor. 10,31).

Křesťan má radost z toho, že může Pánu Bohu konečně přenechat místo, které mu náleží. Může svou vůli podřídit Boží vůli: "Ne my, Hospodine, ne my, ale vzdej slávu svému jménu – Pro tvou milost, Pro tvou věrnost!" (Žalm 115,1).

Jaký druh uctívání Bůh přijímá?

Uctívání, které je založeno na Božím slově.

Bůh přijímá uctívání, které je založeno na pravdě: "Bůh je duch, a proto ti, kdo ho uctívají, ať tak činí v duchu a v pravdě" (Jan 4,24).

Pravda je obsah zjevení v Písmu. Pravé uctívání proto musí být založeno na Božím zjevení. Bůh ve svém Slově zjevil, jaký druh uctívání

očekává. Základem uctívání Boha je pravda Božího slova. Uctívání nemá smysl, pokud není založeno na vedení Božím slovem.

Uctívání, které se zaměřuje na Boha: "Nebudeš se klanět jinému bohu, protože Hospodin, jehož jméno je Žárlivý, je Bůh žárlivě milující" (2 Moj 34,14).

Zásada "jedině Bohu buď sláva" je obratem směrem k uctívání Boha. Písmo se jasně staví proti polyteismu nebo henoteismu. Bůh nenávidí obojí. Polyteismus je víra, že existuje mnoho božstev, henoteismus je uctívání mnoha bytostí, z nichž jedna stojí nad ostatními. Uctívání čehokoli nebo kohokoli kromě Pána Boha je pro Boha nepřijatelné. Právě uctívání je soustředěno na Boha – Hospodina.

Uctívání, které pohlcuje celou naši bytost

"Řekl mu: "Budeš milovat Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a každou svou myšlenkou." (Mat 22,37) Všichni, kdo milují Hospodina, svého Boha, se k němu chovají jako k Bohu. **Naše mysl a naše city musí být při uctívání zaměřeny na Pána Boha, který je předmětem naší lásky.** Bezmyšlenkovitá a bezcitná prázdňá slova, dokonce ani ta vyjádřená v písni, nejsou uctíváním Boha. Uctívání musí být prosté jakéhokoli pokrytectví. Bůh nenávidí přetvářku a pokrytectví v jakékoli podobě. Uctívání zahrnuje naše síly a naše tělo. Apoštol Pavel píše: "Vybízáím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou obět'; to ať je vaše pravá bohoslužba. – jako důkaz, že mu sloužíte s plnou jistotou" (Ř 12,1). Bez svých těl nejsme schopni na zemi ničeho dosáhnout. Proto Bůh chce, aby se tělo podílelo na našem uctívání. Řeč našeho těla vyjadřuje oddanost Bohu.

Uctívání, které vyjadřuje smysl pro Boží svatost.

"Vzdejte Hospodinu chválu hodnou jeho jména! Klanějte se mu ve svatém rouchu!". (Žalm 29,2).

To znamená, že uctívání nesmí být výrazem nemravné činnosti. Uctívání Pána Boha musí být zcela odděleno od všeho, co by mohlo odporovat Božímu charakteru. **Člověk, který uctívá Pána Boha, musí být očištěn od hříchu a musí žít pro Boha. Není možné uctívat Boha a zároveň uvíznout v hříchu.** Uctívající člověk musí žít v poslušnosti Pánu Bohu. Právě uctívání je úzce spojeno s pokorou, pravdou a poslušností vůči Bohu. Boha uctíváme tím, že plníme jeho vůli. **Jde tedy o správný postoj srdce.**

Boha uctíváme tím, že mu přinášíme slávu.

Písmo je plné povzbuzení, abychom chválili jméno Pána Boha a vyvyšovali ho nad každé jiné jméno. **Zvláštní povzbuzení nám poskytuje zpěvník starozákonního Božího lidu, Žalmy.** Cílem chvály zůstává sám Bůh a Boží charakter, jeho dobrota, láska, milosrdenství, věrnost, moudrost, moc a síla. Uctíváme ho za to, kým je. Uctívání se týká samotného Pána Boha. **Uctívání není lidský nápad, je to Boží nápad.**

Uctívání je o Bohu, ne o člověku.

Boha uctíváme tím, že pro něj zpíváme, vyznáváme jeho moc, rozjímáme o něm. Tyto činnosti lze vyjádřit mimo jiné tleskáním a klekáním.

Tyto akce lze vyjádřit mimo jiné tleskáním a klekáním. Jedná se o způsoby vyjádření uctívání, nikoli o uctívání samotné. Každý způsob je dobrý, pokud

nepřekračuje smysl uctívání Boha a nezastírá svatý obraz Pána Boha. Uctívání Boha musí být autentické a úplné.

Boha uctíváme tím, že mu vzdáváme díky

Vyjadřování vděčnosti Bohu je ústředním požadavkem Písma. Všechny Boží děti jsou povzbuzovány, aby Boha oslavovaly vyjadřováním vděčnosti.

Pravá vděčnost přirozeně vychází ze srdcí těch, kdo zakusili Boží milosrdenství. Apoštol Pavel napsal: "Bohu buďte vděčni za jeho nevýslovný dar" (2 Kor 9,15).

Tímto darem je sám Pán Ježíš, který dal svůj život za hříchy každého z nás. Vděčnost je logickou odpovědí na vše, co Bůh v našem životě učinil. Oběť Pána Ježíše je ztělesněním Boží lásky, milosrdenství a laskavosti vůči nám. Měli bychom mít neustále na paměti, že oběť Pána Ježíše byla nutná kvůli naší hříšnosti.

Boha oslavujeme tím, že jsme poslušní jeho přikázáním

Pán Ježíš řekl: "Milujete-li mě, budete zachovávat má přikázání" (Jan 14,15).

Láska a poslušnost jsou dva neoddělitelné prvky, k nimž dochází při pravém uctívání Boha. Není možné říkat "miluji Boha", "uctívám Boha" a zároveň žít proti jeho vůli.

Bůh to od svých dětí očekává:

- důvěřují Bohu
- milovat jeden druhého
- modlit se
- žít svatým životem
- přinášely oběti na podporu Jeho díla
- být plní Ducha
- sloužit Bohu

Co je motivací pro naše uctívání?

Boha uctíváme pro Boží potěšení, protože se mu to líbí. Nejvyšším cílem uctívání je těšit Boha. Biblická bohoslužba je bohoslužba, jejímž cílem je oslavovat Boha. Neustále musíme mít na paměti, že uctívání není pro naše potěšení nebo prospěch. Uctívání je zaměřeno na Boha. Není to nějaký způsob nátlaku na Boha. Není to čas strávený vyjadřováním našich přání Bohu. Naší snahou musí být potěšit Boha. Základním cílem našeho života nejsou hmotné statky nebo fyzické štěstí, ale Boží potěšení.

Obdivujeme Boha, protože ho milujeme!

Bůh nás stvořil a obdařil nás city. Dal nám schopnost milovat. Proto od nás očekává, že mu budeme sloužit celým srdcem. Nejsme bezduchý počítač nebo robot. Kdybychom jím byli, celý náš život by byl čistou mechanikou, fyzikou a chemií. Náš život by byl beznadějný a nudný.

Bůh nám dal možnost prožívat opravdovou radost. Můžeme ho zbožňovat díky své lásce k němu! K Boží slávě! S úctou Š. Marosz